

100 тисяч євро) для транскордонних поставок електронних послуг, реалізовано систему MiniOneStopShop (MOSS), яка призначена для спрощення ПДВ-звітування малого та середнього бізнесу [4].

Можна припустити, що в найближчі роки, залежно від успіху MiniOneStopShop (MOSS), ця концепція буде поширена на всі інтернет-продажі товарів і транскордонні послуги кінцевим споживачам, також ймовірно скасування режиму дистанційних продажів в межах Євросоюзу і обмеження на імпорт малих партій відповідно до зобов'язання з реалізації єдиної системи податку на додану вартість. А от роботу нової служби «єдиного вікна» - OneStopShop (OSS) треба поширювати і на імпорتنі товари, в такому випадку продавці та торгові майданчики, на відміну від реалій сьогодення, зможуть сплачувати податок на додану вартість безпосередньо у момент, коли споживач з країни Євросоюзу здійснює покупку. Таким чином, продавці та торгові агенти, розташовані за межами Євросоюзу, зможуть декларувати податок на додану вартість за допомогою OSS (OneStopShop).

Список використаних джерел

1. Гриценко О. А. Цифрова економіка: сучасні виклики для економістів та правознавців. Економічна теорія та право. № 2 (33). 2018. С. 77-90.
2. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. № 67-р. URL: <https://uteka.ua/ua/publication/Koncepciya-razvitiya-cifrovojeekonomiki-i-obshhestva-Ukrainy-na-2018-2020-gody>.
3. Цифрова економіка підніме ВВП України: Гройсман показав амбітний план. URL: <https://ukr.segodnya.ua/economics/enews>.
4. Черніков Д. Інформація Парламентської експертної групи з євроінтеграції. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2364078>.
5. Пуцентейло П.Р., Гуменюк О.О. Цифрова економіка як новітній вектор реконструкції традиційної економіки. *Інноваційна економіка*. 2018. № 5-6 (75). С. 131-143.
6. Язлюк Б. Застосування диверсифікації при реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства. *Наука молода*. 2010. № 14. С. 198-202.

Олег Цимбалістий

аспірант

Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ КРИПТОВАЛЮТ

Незважаючи на тривалу дискусію про недоліки незабезпечених валют, домінуючим видом грошей вважаються ті, номінальна вартість яких встановлюється і гарантується державою. Однак, нестабільність курсів багатьох національних валют, вектори глобалізації та зростаюча частота виникнення криз створюють необхідність певної реорганізації грошового обігу.

Великий інтерес зараз викликає як у теоретиків, так і у практиків криптовалюта, яка за своєю сутністю не є фідучіарними грошима, а абсолютно новим їх видом. Криптовалютою називають розподілені і децентралізовані системи безпечного обміну і передачі цифрових грошових знаків, засновані на засобах криптографії. Грошові знаки такої системи можуть обмінюватися на реальні гроші за ринковим курсом. Першою криптовалютою була Біткоїн (Bitcoin), 2009. Пізніше із застосуванням тих же інновацій був створений ряд інших криптовалют, проте конкретні параметри алгоритмів, закладених в їх роботу, відрізнялися від Біткоїн.

Прийнято виділяти два типи віртуальних валют: конвертована (відкрита) і неконвертована (закрита) віртуальна валюта. Суть даної класифікації віртуальних валют

полягає в можливості їхньої конвертації у фіатні гроші, і навпаки. Термін «конвертована валюта» вказує на її фактичну конвертованість, тобто віртуальна валюта є «конвертованою» лише до того часу, поки фізичні та юридичні особи проводять із нею операції, а інші приймають її, оскільки «конвертованість» віртуальної валюти жодним чином не гарантована законодавством. Неконвертована (закрита) віртуальна валюта призначена для використання в конкретних віртуальних сферах, таких як глобальні онлайн-ігри або магазин Amazon.com, і яка за правилами, що регулюють її використання, не може бути обмінена на фіатні гроші [3, с. 562].

Для функціонування криптовалют не потрібно центральних банків, які керують грошовою пропозицією чи здійснюють нагляд за фінансовими інститутами в системі контролю за рухом грошових коштів і недопущенням несанкціонованої емісії грошей. Криптовалютою є проект з відкритим програмним кодом, який не має власника. Важливу роль в управлінні системою Bitcoin відіграють майнери, оскільки вони забезпечують криптографічний захист від несанкціонованої емісії. Відсутність у Біткоїн центрального (національного) банку і заданість динаміки грошової маси стали причиною критики на його адресу з боку економістів, які констатували, що стандартні заходи для стабілізації макроекономічної ситуації в криптовалютних системах неможливі.

Ця критика, на нашу думку, є некоректною, оскільки у більшості економічних теорій, які заперечують «нейтральність» грошей, макроекономічні властивості останніх пов'язуються з їх використанням в економіці у якості розрахункової одиниці. Криптовалюта ж, переважно, використовується як засіб обміну, а не розрахункова одиниця, тобто самі транзакції виробляються в доларах або іншій валюті, але платежі здійснюються, наприклад, в біткоінах. Якщо в біткоіни не трансформувати ціни, оплату праці і т.д., робота такої системи навряд чи може принципово вплинути на циклічність розвитку національних і світової економік.

Говорячи про вплив віртуальних валют на фінансову стабільність, слід зазначити, що користувачі віртуальних валют стикаються із типовими ризиками, пов'язаними з віртуальними платіжними системами, такими як: 1) кредитний ризик; 2) ризик ліквідності; 3) операційний ризик; 4) правовий ризик [2, с. 763].

Міжнародна практика використання криптовалюти свідчить про те, що держави по-різному ставляться до її впровадження в обіг. Пояснюється це передусім новизною даного інструменту та відсутністю єдиного визначення категорії «криптовалюта», яка б розкривала її економічну сутність [1, с. 22].

Перша інформація про Біткоїн акцентувала основну увагу на використанні цієї системи для чорного ринку. Фейкові дані поширювали помилкове припущення про анонімність транзакцій в системі Біткоїн. Насправді ж Біткоїн (ланцюжок блоків) – це абсолютно публічна модель, у якій існує загальнодоступний реєстр всіх транзакцій, здійснених за всю історію її існування. Транзакції відбуваються між адресами Біткоїн, які представляють собою набори випадкових чисел і букв – криптографічний хеш-код відкритого ключа. Хоча до транзакцій в ланцюжку блоків не додаються певні імена учасників, адреси Біткоїн є псевдонімами користувачів. Якщо Біткоїн-адресу будь-яким чином ототожнити з конкретною людиною, то й всі транзакції в ланцюжку блоків з використанням цієї адреси легко ідентифікувати. Користувачі ж можуть застосувати ряд заходів для збереження анонімності й забезпечення приватності своїх фінансових оборотів. Наприклад, вони можуть створити і використовувати необмежену кількість адрес.

Незважаючи на наявність спектру методів захисту, мережа Біткоїн залишається відкритою для високотехнологічного аналізу угод і виявлення конкретних контрагентів. І хоча транзакції в Біткоїн не є абсолютно анонімними, сама наявність криптовалюти істотно змінює правоохоронну діяльність з припинення незаконних транзакцій.

Оскільки криптовалюта не забезпечена ніякими активами, вартість цієї валюти залежить лише від її корисності як засобу обміну. В деяких ситуаціях криптовалюта краще готівки (нею, зокрема, можна розплатитися онлайн) і кредитних карт (операції обходяться

дешевше). Крім технічних характеристик, корисність криптовалюти пов'язана з мережевими ефектами, які вона здатна створювати. Масштаб таких впливів залишається невизначеним, і в цьому, мабуть, полягає головна причина волатильності курсу криптовалют. Можливо ця невизначеність з часом зникне.

Альтернативна точка зору щодо криптовалют полягає у їх сприйнятті як фінансових пірамід, сформованих на популярності анонімних розрахункових операцій. Не виключено, що ці фактори призведуть до зниження курсу і в перспективі до втрати цінності. Обмеженість емісії біткоїнів створює видимість «гри за правилами», але все одно вони залишаються технічними записами на рахунку, і ніяких зобов'язань не створюють.

Не дивлячись на перспективи розвитку криптовалют і їх надійності як платіжного засобу, можливість самостійно «виробляти» грошові кошти викликала значний інтерес у населення. В Україні спостерігається справжній бум майнінгу криптовалют, багаторазово зріс попит на відеокарти й інші компоненти для високопродуктивних майнінг-ферм. В даний час є можливість займатися майнінгом криптовалют як на спеціально розроблених для цього системах, так і на персональних комп'ютерах. Однак, наприклад, майнінг біткоїнів в зв'язку зі зменшенням розміру винагороди за вирахований блок є зараз доцільним виключно з використанням екстрапотужних інтегральних схем спеціального призначення.

Список використаних джерел

1. Васильчак С. В., Куницька-Іляш М. В., Дубина М. П. Використання криптовалют в сучасних економічних системах України: перспективи та ризики. Науковий вісник Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького. 2017. т 19. № 76. С. 19-25.
2. Григоревська О. О., Салазкін С. Л. Особливості функціонування віртуальних криптовалют: економічний аспект / Миколаївський національний університет імені В.О. Сухомлинського. Випуск 14. 2016. С. 760-765.
3. Дудина О. И. Биткоин – валюта будущего. Фундаментальные исследования. 2016. № 3. С. 561-565.
4. Пуцентейло П.Р., Гуменюк О.О. Цифрова економіка як новітній вектор реконструкції традиційної економіки. *Інноваційна економіка*. 2018. № 5-6 (75). С. 131-143.
5. Пуцентейло П.Р., Гуменюк О.О. Основні аспекти формування ефективної системи економічної безпеки підприємства. Економічний дискурс. 2017. № 2. С. 37–47.
6. Язлюк Б. Застосування диверсифікації при реалізації інвестиційно-інноваційної стратегії підприємства. *Наука молода*. 2010. № 14. С. 198-202.
7. Yazlyuk B., Guley A., Brukhanskyi R., Shovkoplias H., Shvydka T. Basic principles of financial markets regulation and legal aspects of the legislative requirements. *Investment Management and Financial Innovations*. 2018. 15(1). 337-349.

Наталія Штельма

к.е.н., старший викладач

Тернопільський національний економічний університет

ІСТОРІЯ ВИНЕКНЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ КРИПТОВАЛЮТ

Протягом своєї історії, гроші пройшли кілька етапів свого розвитку, а саме від появи, коли їх функції виконували товари, до поступового витіснення готівки з обігу. Наступним етапом розвитку грошей стала поява криптовалют. У час найбільшого прориву в сфері новітніх технологій (кінець 90-х років минулого століття) почали виникати перші ідеї створення криптовалют. Таким ідеям передувало масове поширення Інтернету. В цей час і з'явилися перші, ще розмиті і недопрацьовані, концепції віртуальних грошей,